

Μάθημα : ΕΚΦΡΑΣΗ – ΕΚΘΕΣΗ	
Καθηγήτρια:	Χρόνος:
Όνοματεπώνυμο:	Τάξη: Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΑ

Η κοινωνικοποίηση είναι μια διαδικασία με την οποία ένα άτομο εντάσσεται και ενσωματώνεται σ' ένα κοινωνικό σύνολο. Ο άνθρωπος τη στιγμή που γεννιέται δεν είναι «ενεργεία» κοινωνικό ον είναι κοινωνικό ον «δυνάμει», δηλαδή βρίσκεται σε ενδιάμεση κατάσταση ανάμεσα στον άνθρωπο και το ζώο. Παιδιά τα οποία μεγάλωσαν, για παράδειγμα, κοντά σε ζώα, μακριά από την ανθρώπινη κοινωνία, έδειξαν ότι αυτά παρουσίαζαν συμπεριφορά που δεν θύμιζε καθόλου άνθρωπο.

Η διαδικασία της κοινωνικοποίησης είναι ένα είδος μάθησης, χάρη στην οποία ο νέος άνθρωπος συμμετέχει σταδιακά στην κοινωνική αλληλεπίδραση, αποκτά κοινωνική συμπεριφορά, αποτελεί μέλος του κοινωνικού συνόλου και γίνεται φορέας της κοινωνικής κληρονομιάς, στην οποία οικοδομείται η ταυτότητα του συνόλου. Αυτό προϋποθέτει ότι το άτομο ενστερνίζεται και εσωτερικεύει την κοινή «παιδεία» της κοινωνίας και ειδικότερα τα αξιολογικά της σχήματα.

Η κοινωνικοποίηση γίνεται διαμέσου κοινωνικών δομών και λειτουργιών όπως είναι η οικογένεια, η γενική εκπαίδευση, τα ΜΜΕ, ο στρατός η θρησκεία κλπ. Ειδικότερα, αν η κοινωνικοποίηση συντελείται στα πρώτα χρόνια της ζωής του ανθρώπου, μέσα στην οικογένεια, λέγεται πρωτογενής, ενώ αν συντελείται σε εξειδικευμένους θεσμούς, όπως στο σχολείο, στη θρησκεία, στον στρατό κ.λπ. λέγεται δευτερογενής. Όταν η κοινωνικοποίηση γίνεται με ενεργό επιλογή και αφομοίωση κοινωνικών αξιών και μορφών συμπεριφοράς, λέγεται ενεργός κοινωνικοποίηση. Αντίθετα, όταν γίνεται με εγχαράξεις που συντελούνται χωρίς τη συμμετοχή του ατόμου και υιοθετείται λίγο πολύ ασύνειδα, λέγεται παθητική.

Είναι τόση η σημασία της κοινωνικοποίησης, ώστε ο «εαυτός» του ανθρώπου αποτελεί κοινωνικό δημιούργημα. Η ανάπτυξη και η συνειδητοποίηση του εαυτού μας συντελείται μέσα από τις σχέσεις μας με τους άλλους. Ο άλλος είναι ο καθρέφτης του εαυτού μας και ο παράγοντας διαμόρφωσής του. Η λέξη «εαυτός» δηλώνει το υποκείμενο που συνειδητοποιεί και, ταυτόχρονα, το υποκείμενο που συνειδητοποιείται. Αυτός ο, κατά κάποιον τρόπο, συνειδησιακός διχασμός του εγώ είναι δημιούργημα των κοινωνικών σχέσεων, στο πλαίσιο των οποίων το «εμείς» προηγείται του «εγώ».

Κατά τη φροϋδική θεώρηση της κοινωνικοποίησης, ο πολιτισμός περιορίζει και καταπιέζει τις ορμές του ατόμου και ιδίως εκείνες που εξωτερικεύονται με την επιθετικότητα και την τάση της καταστροφής.

Το άτομο υποχρεώνεται να εσωτερικεύσει τους κοινωνικούς μηχανισμούς καταπίεσης και διαμορφώνει το «Υπερεγώ», μια μορφή συνείδησης η οποία περιλαμβάνει τις ηθικές διατάξεις που τοποθετούνται πάνω από το εγώ. Οι διατάξεις αυτές επιβάλλονται από την κοινωνία και χαλιναγωγούν, καμιά φορά ασύνειδα, τον ψυχισμό και τη συμπεριφορά του ατόμου. Έτσι, χάρη στην περιστολή των ορμών του ατόμου, καθίσταται δυνατή η κοινωνικοποίησή του.

Καίρια πτυχή της κοινωνικοποίησης είναι η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης του ατόμου, ώστε να μην αντιμετωπίζει τους άλλους κατά τρόπο συμπλεγματικό. Το νέο άτομο θα πρέπει

να είναι σε θέση να απολαμβάνει τα οφέλη της συνύπαρξης με τους άλλους ανθρώπους, χωρίς να υπονομεύει αυτή τη ζωτικής σημασίας πλευρά του ανθρώπινου βίου με αρνητικά συναισθήματα, όπως είναι ο φθόνος και η χαιρεκακία εις βάρος του άλλου.

Το νέο άτομο θα πρέπει να συναισθάνεται τους άλλους ανθρώπους ως άτομα που αξίζουν κάθε σεβασμό και να αντιλαμβάνεται πως η δική τους ευτυχία και επιτυχία οφείλει να αποτελεί πηγή ευχαρίστησης και για το ίδιο, κι όχι αιτία δυσαρέσκειας και ζήλιας. Προκειμένου, όμως, το άτομο να είναι σε θέση να αποτιμά με θετικό τρόπο τις επιτυχίες και τα επιτεύγματα των άλλων, θα πρέπει και το ίδιο να έχει διαμορφώσει μια υγιή εικόνα για τον εαυτό του, χάρη στην οποία θα επιδιώκει να απολαύσει στο μέγιστο τις δυνατότητες επιτυχίας και επίτευξης που προσφέρουν η εργατικότητα, η φιλομάθεια και η συνεχής προσπάθεια.

Δ.Γουσέτης (διασκευασμένο κείμενο)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε σε 90-100 λέξεις

Μον 25

B1. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, σύμφωνα με το κείμενο, το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων, γράφοντας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη “**Σωστό**”, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη “**Λάθος**”, αν η πρόταση είναι λανθασμένη:

α. Ο άνθρωπος τη στιγμή που γεννιέται είναι «ενεργεία» κοινωνικό ον

β. Κατά τη φροϋδική θεώρηση της κοινωνικοποίησης, ο πολιτισμός αναστέλλει τις ορμές και επιθετικότητα του ατόμου

γ. Ο κοινωνικοποιημένος νιώθει συναισθήματα φθόνου και χαιρεκακίας

δ. Η προσωπικότητα του ανθρώπου αποτελεί αυτόχρημα κοινωνικό δημιούργημα

Μον 8

B2. Να βρείτε δύο τρόπους ανάπτυξης στην πρώτη παράγραφο

Μον 6

B3. Να βρείτε τη συλλογιστική πορεία της τέταρτης παραγράφου (Είναι τόσο η σημασία.. του εγώ). Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας

Μον 6

B4. α. Ποιο ρηματικό πρόσωπο χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στο κείμενο; Πώς δικαιολογείτε την επιλογή του;

Μον 4

β. Να μετατρέψετε τη σύνταξη στην αντίθετή της:

« Κατά τη φροϋδική θεώρηση της κοινωνικοποίησης, ο πολιτισμός περιορίζει και καταπιέζει τις ορμές του ατόμου και ιδίως εκείνες που εξωτερικεύονται με την επιθετικότητα και την τάση της καταστροφής»

Μον 4

B5. α. Να βρείτε τα συνώνυμα των λέξεων: ον, χαλιναγωγούν, ασύνειδα, καθίσταται, αποτιμά

Μον 5

β. Ποια νοηματική σχέση δηλώνουν οι διαρθρωτικές λέξεις: ειδικότερα, όπως

Μον 2

Παραγωγή λόγου

Γ. Η κοινωνικοποίηση θεωρείται μια διαδικασία η οποία συντελείται σε όλη τη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου. Σε άρθρο, στη σχολική εφημερίδα, παρουσιάζετε τους κινδύνους που διατρέχει ο νέος, όταν η διαδικασία της κοινωνικοποίησης δε συντελείται σωστά και στη συνέχεια παρουσιάζετε τους παράγοντες εκείνους που μπορούν αν συμβάλουν στην ομαλή ένταξη του ατόμου στην κοινωνία

Μον 40